

Τρίτη, 4 Απριλίου 2006

27. καλεί όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να ασκήσουν τις μεγαλύτερες δυνατές πιέσεις στο Συμβούλιο για να το πείσουν να ακολουθήσει τη σύσταση του Διαμεσολαβητή και να προσαρμόσει τον εσωτερικό κανονισμό του·
28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.

P6_TA(2006)0122

Πρόσβαση στα κείμενα των θεσμικών οργάνων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την πρόσβαση στα κείμενα των θεσμικών οργάνων (2004/2125(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 192, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 39 και 45 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τις εκθέσεις των θεσμικών οργάνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 της 30ής Μαΐου 2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής⁽¹⁾, και ιδίως την πρώτη τριετή έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A6-0052/2006),
- A. εκτιμώντας ότι, από την επικύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ και την έναρξη ισχύος του άρθρου 255 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η διαφάνεια έχει καταστεί θεμελιώδης αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρχή της οποίας οι στόχοι είναι να ενισχυθεί η δημοκρατική φύση των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, να δοθεί στους πολίτες η δυνατότητα μεγαλύτερης συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, να διασφαλιστεί ότι οι δημόσιες υπηρεσίες χαίρουν μεγαλύτερης νομιμότητας, με την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της υπευθυνότητάς τους έναντι των πολιτών, και, τέλος, να δοθεί η δυνατότητα πιο έγκαιρης ανίχνευσης προβλημάτων ή σφαλμάτων,
- B. εκτιμώντας ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 εφαρμόζει μόνο εν μέρει το άρθρο 255 της Συνθήκης ΕΚ, στον βαθμό που:
- ο υπονοούμενος ορισμός του της νομοθετικής δραστηριότητας (άρθρο 12) είναι πολύ γενικός και θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση με δραστηριότητες διοικητικής φύσεως· επιπλέον, ο κανονισμός δεν προβλέπει ότι η νομοθεσία πρέπει να συζητείται και να θεσπίζεται δημόσια από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ούτε ότι, πέραν των νομοθετικών πρωτοβουλιών, οι τροπολογίες που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να καθίστανται άμεσα προσβάσιμες· για τον ίδιο λόγο, όλα τα προπαρασκευαστικά νομοθετικά έγγραφα πρέπει επίσης να είναι προσβάσιμα (ανεξαρτήτως του εάν καταρτίζονται από τις νομικές υπηρεσίες των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας), ούτως ώστε οι αποφάσεις να μπορούν να ληφθούν ισότιμα και σε πλαίσιο ειλικρινούς συνεργασίας από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, με πλήρη γνώση του προς ρύθμιση πεδίου· επιπλέον, εξακολουθεί να μην υπάρχει κοινή αντίληψη για τις απαιτήσεις σχετικά με τη δημοσίευση των νομοθετικών κειμένων στην Επίσημη Εφημερίδα, ούτε για τον τρόπο οργάνωσης της Επίσημης Εφημερίδας (για παράδειγμα, όσον αφορά την ηλεκτρονική έκδοση),
 - δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα διοικητικής φύσεως, τον λεγόμενο «χρόνο περισυλλογής», τη βελτίωση της σύνταξης νομοθετικών κειμένων, την πληροφόρηση των πολιτών σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει κάθε εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο, τους κοινούς κανόνες σχετικά με την αρχειοθέτηση των εγγράφων, ή την προνομιακή πρόσβαση από πρόσωπα με ειδικά δικαιώματα πρόσβασης,

(¹) EE L 145 της 31.5.2001, σ. 43.

Τρίτη, 4 Απριλίου 2006

- εξακολουθεί να υφίσταται σαφής ανάγκη να καθοριστούν οι προϋποθέσεις με τις οποίες συγκεκριμένα έγγραφα μπορούν να χαρακτηρισθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, εμπιστευτικά και να θεσπιστούν κανόνες που απαιτούν τακτική αναθεώρηση αυτού του χαρακτηρισμού· επιπλέον, το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν διαθέτει σαφή νομική βάση για την πρόσβαση στις διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ, ιδίως όταν η πρόσβαση αυτή είναι επίσης απαγορευμένη ή περιορισμένη για τα εθνικά κοινοβούλια, αντιβαίνει στη δημοκρατική αρχή στην οποία έχει θεμελιωθεί η Ένωση· πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα που θα αποτρέπουν τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς από το να απαγορεύουν στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή να παρέχουν στο Κοινοβούλιο πρόσβαση στις διαβαθμισμένες πληροφορίες,
 - ο διοικητικός μηχανισμός (τα μητρώα, οι βάσεις δεδομένων και οι άλλες εφαρμογές πληροφορικής των θεσμικών οργάνων) βρίσκεται ακόμα σε πειραματικό στάδιο και τα τρία θεσμικά όργανα δεν έχουν κοινή προσέγγιση· περαιτέρω, ακόμα και όσον αφορά τις διοργανικές διαδικασίες δεν υπάρχει ακόμη κοινή συμφωνία μεταξύ των θεσμικών οργάνων σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης, ανταλλαγής και αποθήκευσης των διαφόρων τύπων εγγράφων· επιπλέον, παρόλο που έχει σημειωθεί κάποια βελτίωση, παρατηρείται ακόμα σαφής έλλειψη συντονισμού μεταξύ των θεσμικών οργάνων, κυρίως αναφορικά με τα έγγραφα που συνδέονται με διοργανικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση όχι μόνον στους απλούς πολίτες αλλά και στους επαγγελματίες, τους ερευνητές και τα εθνικά κοινοβούλια,
- Γ. εκτιμώντας ότι, παρόλο που στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 προβλέπεται η αναθεώρησή του μετά από τρία χρόνια, και παρόλο που το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένως ζητήσει από την Επιτροπή να βελτιώσει και να ενισχύσει την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τη διαφάνεια, καμία πρόταση κατά την έννοια του άρθρου 39, παράγραφος 2, του Κανονισμού του Κοινοβουλίου δεν έχει υποβληθεί,
- Δ. εκτιμώντας ότι τα προβλήματα εφαρμογής του κανονισμού έχουν ως ένα βαθμό συνδεθεί με ανεπαρκή εφαρμογή· εκτιμώντας ότι η νομολογία του Δικαστηρίου έχει επίσης αποκαλύψει την ανάγκη να αναπτυχθούν και να αποσαφηνισθούν ορισμένες διατάξεις του κανονισμού, ιδίως όσες αφορούν τα έγγραφα που παράγονται από τα κράτη μέλη και τους τρίτους και όσες αφορούν τις εξαιρέσεις για λόγους έρευνας, νομικής αρωγής και «χρόνου περισυλλογής»,
- Ε. εκτιμώντας ότι οι διαφανείς και ανοιχτές διαπραγματεύσεις και η ειλικρινής συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων αποτελούν καλύτερο τρόπο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 207 της Συνθήκης ΕΚ, απ' ό,τι οι μυστικές διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο· αποδοκιμάζοντας συνεπώς το γεγονός ότι, στα Συμπεράσματα της Προεδρίας του της 22ας Δεκεμβρίου 2005, το Συμβούλιο επέλεξε να μην τροποποιήσει τον εσωτερικό κανονισμό του ώστε καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας να διεξάγονται διαφανείς συζητήσεις σε υπουργικό επίπεδο,
1. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εντός του 2006, με βάση το άρθρο 225 της Συνθήκης ΕΚ, νομοθετική πρόταση σχετικά με «το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, και τις γενικές αρχές και τους περιορισμούς για λόγους δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος που διέπουν αυτό το δικαίωμα πρόσβασης», η οποία πρέπει να ετοιμαστεί με διοργανικές συζητήσεις και να ακολουθεί τις επισυναπτόμενες λεπτομερείς συστάσεις·
 2. επιβεβαιώνει ότι οι συστάσεις αυτές σέβονται την αρχή της επικουρικότητας, τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών, τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ιδίως τη σχετική με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, και τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
 3. εκτιμά ότι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της ζητούμενης πρότασης πρέπει να καλυφθούν από τα έξοδα λειτουργίας των θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις της διαφάνειας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με εκείνες που αφορούν τη διαμόρφωση, έγκριση και διάδοση των κειμένων των οποίων είναι δημιουργοί ή αποδέκτες·
 4. τονίζει ότι οποιοσδήποτε νέος κανόνας για την πρόσβαση στα έγγραφα πρέπει να εφαρμοστεί από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού του οποίου σχεδιάζεται η τροποποίηση και πρέπει, ως εκ τούτου, να μην έχει αναδρομική ισχύ·
 5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν κείμενο και τις επισυναπτόμενες λεπτομερείς συστάσεις στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα Κοινοβούλια των κρατών μελών και των υπό ένταξη και υποψήφιων χωρών.